

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

P7_TA(2013)0604

Sytuacja na Sri Lance

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie sytuacji w Sri Lance (2013/2982(RSP))

(2016/C 468/31)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 22 października 2009 r. ⁽¹⁾ i 12 maja 2011 r. ⁽²⁾ w sprawie sytuacji w Sri Lance,
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe lankijskiej komisji ds. doświadczenia historycznego i pojednania z listopada 2011 r.,
 - uwzględniając rezolucje Rady Praw Człowieka ONZ z dnia 18 marca 2013 r. i 22 marca 2012 r. w sprawie promowania pojednania i odpowiedzialności w Sri Lance,
 - uwzględniając sprawozdanie wewnętrznego panelu przeglądowego sekretarza generalnego ONZ z listopada 2012 r. na temat działań ONZ w Sri Lance pod koniec wojny w tym kraju oraz jej skutków, w którym bada się kwestię niezapewnienia przez społeczność międzynarodową ochrony ludności cywilnej przed powszechnym łamaniem prawa humanitarnego i praw człowieka,
 - uwzględniając oświadczenie wysokiej komisarz ONZ ds. praw człowieka Navi Pillay z dnia 31 sierpnia 2013 r. oraz jej sprawozdanie dla Rady Praw Człowieka ONZ z dnia 25 września 2013 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie francuskiej organizacji charytatywnej Action against Hunger (ACF) poświęcone dokonanej w 2006 r. egzekucji 17 spośród jej lokalnych współpracowników w położonej na północy miejscowości Mutur,
 - uwzględniając oświadczenie Unii Europejskiej z dnia 5 grudnia 2012 r. na temat praworządności w Sri Lance ⁽³⁾,
 - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton z dnia 18 stycznia 2013 r., wydane w imieniu UE i dotyczące usunięcia z urzędu byłej lankijskiej przewodniczącej sądu najwyższego Shirani Bandaranayake,
 - uwzględniając niedawne posiedzenie szefów rządów państw Wspólnoty Narodów w Kolombo oraz apel premiera Wielkiej Brytanii Davida Camerona o niezależne dochodzenie w sprawie oskarżeń o zbrodnie wojenne,
 - uwzględniając konwencje, których stroną jest Sri Lanka, zwłaszcza Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, Konwencję w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, Międzynarodową konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej, Konwencję w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, Konwencję o prawach dziecka, Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet oraz Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji,
 - uwzględniając art. 122 ust. 5 i art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w maju 2009 r. trwający od dziesięcioleci konflikt między rządem Sri Lanki a separatystycznymi Tygrysami Wyzwolenia Tamijskiego Ilamu (LTTE) na północy kraju zakończył się porażką i poddaniem się Tamijskich Tygrysów oraz śmiercią ich przywódcy;

⁽¹⁾ Dz.U. C 265 E z 30.9.2010, s. 29.

⁽²⁾ Dz.U. C 377 E z 7.12.2012, s. 156.

⁽³⁾ http://eeas.europa.eu/delegations/sri_lanka/documents/press_corner/20121205_en.pdf.

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

- B. mając na uwadze, że według szacunków w ostatnich miesiącach konfliktu w wyniku intensywnej walk na obszarach cywilnych dziesiątki tysięcy osób cywilnych poniosło śmierć lub odniosło obrażenia, a około 6 tysięcy osób zaginęło;
- C. mając na uwadze, że w dniu 23 maja 2009 r. sekretarz generalny ONZ Ban Ki-moon oraz prezydent Sri Lanki Mahinda Rajapaksa podpisali wspólne oświadczenie, w którym rząd lankijski zgodził się podjąć środki gwarantujące odpowiedzialność za domniemane zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości popełnione w końcowej fazie tego trwającego 26 lat konfliktu wewnętrznego;
- D. mając na uwadze, że w dniu 15 maja 2010 r. prezydent Rajapaksa powołał komisję ds. doświadczenia historycznego i pojednania (LLRC); mając na uwadze, że duża liczba osób, które – jak wynika z doniesień – z własnej inicjatywy zgłosiły się do komisji LLRC, dowodzi istnienia silnego pragnienia i potrzeby narodowego dialogu na temat konfliktu;
- E. mając na uwadze, że grupa ekspertów ONZ w sprawozdaniu z 26 kwietnia 2011 r. stwierdziła, że istnieją wiarygodne relacje dotyczące zbrodni wojennych popełnionych zarówno przez siły rządowe, jak i Tamilskie Tygrysy w miesiącach poprzedzających maj 2009 r., kiedy to siły rządowe ogłosiły zwycięstwo nad separatystami;
- F. mając na uwadze, że poważny charakter oskarżeń zawartych w sprawozdaniu oraz nieustająca międzynarodowa kampania na rzecz dokładnej oceny wydarzeń, w tym również na marginesie niedawnego szczytu państw Wspólnoty Narodów, wskazują na potrzebę rozwiązania tej kwestii, aby umożliwić trwałe pojednanie w Sri Lance;
- G. mając na uwadze, że w Sri Lance rozpoczął się narodowy spis powszechny mający na celu dokładne ustalenie liczby rannych i zabitych, okoliczności, w jakich wydarzenia te miały miejsce, oraz skali zniszczeń mienia w wyniku konfliktu, co jest zgodne z kluczowym zaleceniem zawartym w sprawozdaniu komisji LLRC;
- H. mając na uwadze, że w sierpniu 2013 r. powołano prezydencką komisję śledczą, która ma zbadać zaginięcia osób w północnych i wschodnich prowincjach w latach 1990–2009 oraz opracować sprawozdanie na ten temat;
- I. mając na uwadze, że w dniu 25 września 2013 r. Navi Pillay wezwała rząd Sri Lanki do wykorzystania czasu, jaki pozostał do przedstawienia przez nią sprawozdania na temat kraju w Radzie Praw Człowieka ONZ na posiedzeniu w marcu 2014 r., aby „zaangażować się w wiarygodny proces narodowy z myślą o konkretnych wynikach”, co obejmowałoby postawienie w stan oskarżenia indywidualnych sprawców, gdyż w przeciwnym razie społeczność międzynarodowa będzie mieć obowiązek ustanowienia własnych mechanizmów dochodzeniowych;
- J. mając na uwadze, że wewnętrzny panel przeglądowy zajmujący się działaniami ONZ w Sri Lance w końcowej fazie wojny doszedł do wniosku, że niezdolność instytucji ONZ do obrony praw ludności, której miały nieść pomoc, doprowadziła do zbiorowego niepodejmowania działań przez ONZ w ramach mandatu instytucjonalnego zobowiązującego do zapewnienia ochrony;
1. wyraża uznanie dla odbudowy pokoju w Sri Lance, co stanowi wielką ulgę dla całej ludności, a także docenia wysiłki podejmowane przez rząd lankijski przy wsparciu społeczności międzynarodowej w celu odbudowy infrastruktury i udzielenia pomocy większości spośród 400 tysięcy uchodźców wewnętrznych w kraju w ponownym osiedleniu się;
 2. zwraca uwagę na postępy osiągnięte w zakresie realizacji milenijnych celów rozwoju, w związku z polityką trójjęzyczności, zwłaszcza w odniesieniu do nauczania urzędników państwowych jęz. syngaleskiego, tamilskiego i angielskiego, a także na podjętą niedawno decyzję o przeprowadzeniu narodowego spisu powszechnego w celu ustalenia strat w ludziach i strat materialnych spowodowanych wojną domową;
 3. wyraża zadowolenie z pierwszych wyborów do rady prowincji w prowincji północnej, które odbyły się w dniu 21 września 2013 r. i zakończyły zwycięstwem zdecydowanej większości przez Tamilski Sojusz Narodowy;
 4. wyraża nadzieję, że korzyści płynące z pokoju będą sprzyjać programowi rozwoju kraju oraz pozwolą jego obywatelom i rosnącej liczbie zagranicznych gości w pełni korzystać z potencjału tego kraju pod względem walorów naturalnych i kulturalnych; podkreśla, że trwała stabilizacja wymaga prawdziwego pojednania przy pełnym udziale ludności lokalnej;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

5. z niepokojem zauważa, że w dawnych strefach konfliktu wciąż stacjonują znaczne siły wojskowe rządu, co prowadzi do łamania praw człowieka, w tym grabieży ziemi, w wyniku której w sądach toczy się ponad tysiąc spraw właścicieli gruntów, którzy utracili swoją własność, a także jest skutkiem niepokojąco wysokiej liczby zgłaszanych napaści seksualnych i innych rodzajów seksualnego wykorzystywania kobiet, przy czym należy również pamiętać o szczególnie trudnej sytuacji dziesiątków tysięcy wdów wojennych;
 6. pochwała narodowy plan działań na rzecz wdrożenia zaleceń komisji LLRC oraz wzywa rząd do jeszcze większych wysiłków w celu pełnego wprowadzenia tych zaleceń w życie, mianowicie do przeprowadzenia wiarygodnych dochodzeń w sprawie powszechnych zarzutów o egzekucje pozasądowe i wymuszone zaginięcia, do dalszej demilitaryzacji północnej części Sri Lanki, do ostatecznego wprowadzenia mechanizmów bezstronnego rozstrzygnięcia sporów o ziemię, do dokonania ponownej oceny polityki w zakresie zatrzymań, do wzmocnienia niezależnych wcześniej instytucji obywatelskich takich jak siły policyjne, sądownictwo i komisja praw człowieka, a także do osiągnięcia trwałego porozumienia w sprawie dalszego przekazywania władzy prowincjom; wzywa prezydencką komisję śledczą do zajęcia się zaginięciami osób nie tylko w północnych i wschodnich prowincjach, ale również w pozostałej części kraju;
 7. wyraża poważne zaniepokojenie pojawiającymi się wciąż doniesieniami o zastraszaniu i łamaniu praw człowieka (w tym również przez siły bezpieczeństwa), egzekucjach pozasądowych, torturach i naruszaniu swobody wypowiedzi, stowarzyszenia się i pokojowych zgromadzeń, o represaliach wobec obrońców praw człowieka, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i dziennikarzy, zagrożeniach dla niezależności sądownictwa i praworządności, a także dyskryminacji z powodu religii bądź wyznania; wzywa rząd Sri Lanki do podjęcia niezbędnych działań;
 8. wyraża zadowolenie z powodu niedawnych kroków podjętych przez administrację w celu zbadania domniemanego udziału sił rządowych w zabójstwie 17 lokalnych pracowników francuskiej organizacji charytatywnej ACF w położonej na północy miejscowości Mutur, a także śmierci pięciu młodych osób w Trikunamalaji w 2006 r.; wzywa władze do uczynienia wszystkiego, co w ich mocy, aby osoby odpowiedzialne za te masakry odpowiedziały za swoje czyny;
 9. wzywa rząd Sri Lanki do podejmowania działań w odpowiedzi na apele o odpowiedzialność za domniemane akty łamania międzynarodowych praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego w czasie wojny poprzez wszczęcie niezależnych i wiarygodnych dochodzeń w sprawie domniemanych wykroczeń do marca 2014 r. oraz uważa, że w przeciwnym razie powinno się rozpocząć międzynarodowe dochodzenie pod auspicjami ONZ;
 10. zachęca rząd Sri Lanki do uchwalenia skutecznej ustawy o ochronie świadków, aby świadkowie takich zbrodni byli wystarczająco chronieni;
 11. pochwała działania podejmowane przez armię lankijską i międzynarodowe organizacje pozarządowe w zakresie rozminowywania, np. w ramach projektu Halo Trust, oraz dostrzega znaczne środki udostępnione przez UE, a także dodatkowe fundusze zapowiedziane przez Wielką Brytanię; wzywa rząd Sri Lanki i siły zbrojne, a także UE i jej państwa członkowskie do kontynuowania pomocy w postaci zasobów niezbędnych do dalszego usuwania min lądowych, które stanowią poważną przeszkodę dla odbudowy i rewitalizacji gospodarczej; ponownie apeluje do Sri Lanki o przystąpienie do konwencji ottawskiej o zakazie stosowania min przeciwpiechotnych;
 12. z niepokojem zauważa, że według ostatniego sprawozdania Europolu dotyczącego sytuacji i tendencji w dziedzinie terroryzmu w UE Tamilskie Tygrysy, które w przeszłości na masową skalę przeprowadzały ataki terrorystyczne, wciąż prowadzą działalność międzynarodową;
 13. wzywa ONZ i należące doń państwa do przeprowadzenia starannej analizy błędów, jakich społeczność międzynarodowa dopuściła się w Sri Lance, a także do podjęcia odpowiednich kroków gwarantujących, że w przypadku wystąpienia podobnej sytuacji w przyszłości ONZ będzie w stanie dużo lepiej wywiązać się ze swoich obowiązków w zakresie ochrony i pomocy humanitarnej;
 14. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu ONZ, Radzie Praw Człowieka ONZ oraz rządowi i parlamentowi Sri Lanki.
-